

WIN

VOOR KANSSPELERS & BENEFICIANTEN

JAARVERSLAG DE LOTTO 2013

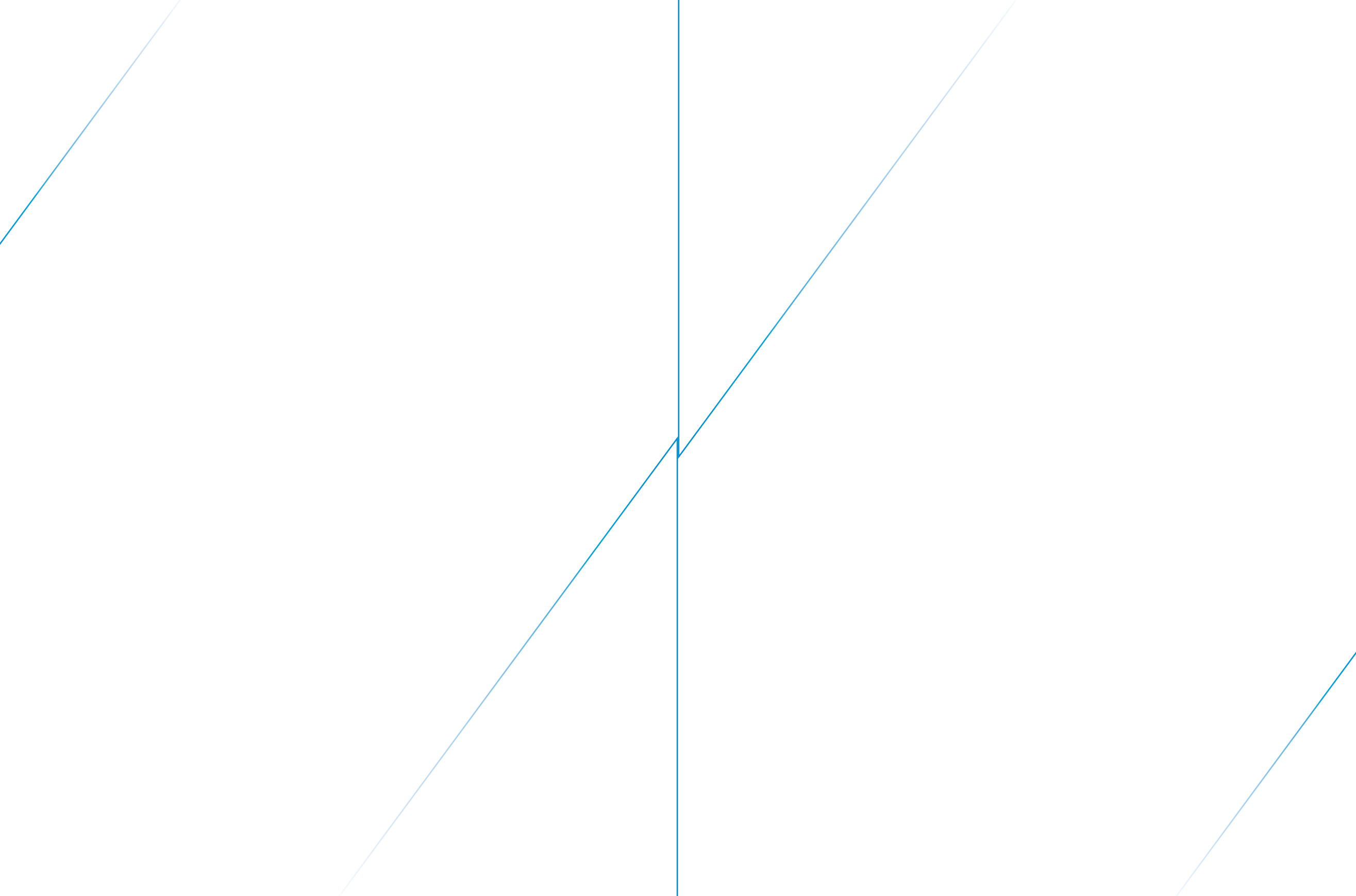
JAARVERSLAG
2013

JAARVERSLAG
2013

VOOR KANSSPELERS & BENEFICIANTEN

WIN

JAARVERSLAG 2013

VOORWOORD	4
BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	10
CORPORATE GOVERNANCE VERSLAG	16
DIRECTIEVERSLAG: GANG VAN ZAKEN 2013	26
5 MERKEN VAN DE LOTTO	36
AFDRACHT AAN SPORT EN GOEDE DOELEN	44
FINANCIEEL OVERZICHT OVER HET BOEKJAAR 2013	48
GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	52
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	70

1

DE LOTTO DRAAGT BIJ AAN EEN GELUKKIGER NEDERLAND

Voor u ligt het jaarverslag 2013 van De Lotto. Met gepaste trots, maar ook met zorg, kijk ik terug op wat wij in 2013 hebben bereikt. Trots ben ik dat wij, voor het 53ste jaar op rij, onze beneficianten de middelen ter beschikking hebben kunnen stellen om hun belangrijke sportieve en maatschappelijke doelen te bereiken.

In het leven van onze prijswinnaars, groot en klein, hebben wij hopelijk een beetje extra geluk kunnen brengen. Zorg heb ik over de voortdurende druk waaronder onze verkopen staan. Niet alleen vanwege het economische klimaat maar ook door het veranderende consumentengedrag en de aanhoudende onduidelijkheid over het kansspelbeleid in Nederland. Ondanks het feit dat veel hiervan in 2014 voort zal duren heb ik goede hoop dat het komende jaar ook een keerpunt zal zijn. De economie trekt langzaam aan en met de benodigde besluitvorming over een eenduidig kansspelbeleid in Nederland, kunnen wij maximaal inspelen op de veranderingen in de markt. Zodat ook in de toekomst onze beneficianten hun zeer belangrijke rol in de maatschappij kunnen voortzetten.

Ik wil onze medewerkers en winkeliers bedanken voor hun inzet en enthousiasme. Een speciaal woord van dank wil ik

richten aan die sporters en sportbonden die Lotto zichtbaar maken daar waar het vandaan komt, bij de sport.

Ik wens u veel leesplezier.

Joost Otterloo

Van links naar rechts

Juriaan Reesink, directeur inovations & operations

Hannelore Jager, directeur sales

Arno de Jong, directeur marketing

Claire Lurvink, directeur finance & ICT

Fons van Lith, directeur corporate affairs

Joost Otterloo, algemeen directeur

INTERVIEW

EDITH SCHIPPERS

“De kracht van sport is dat sport verbreedert, sport inspireert en sport overwint alle verschillen. In de sport gaat het niet om geloof, etnische afkomst of seksuele geaardheid. Daarnaast draagt sport bij aan een gezonde en vitale samenleving. En, niet te vergeten, het is gewoon ontzettend leuk om te doen!”, aldus Edith Schippers, Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Iedereen in beweging

Het gaat daarbij naar de mening van de minister niet alleen om topsport, ook breedtesport is belangrijk. “Alle topsport begint ergens op een veldje in een buurt, bij een vereniging, of achter de tv als je een topsporter fantastische prestaties ziet behalen. Topsporters zijn een inspiratie voor iedereen, en een goed voorbeeld voor onze jongeren. Ergens raak je bevlagen, en denk je: dat wil ik ook! Je moet je talent kunnen ontdekken en mensen om je heen hebben die je helpen de top te behalen. Natuurlijk bereikt niet iedereen die top, maar iedereen kan plezier halen uit sport en spel. En het helpt natuurlijk ook om gezond en fit te blijven. En deel te nemen in de samenleving. Ik ben daarom ook blij met alle initiatieven om ook mensen van middelbare leeftijd en ouderen meer te laten bewegen en sporten.”

“Mijn beeld van de toekomst is dan ook dat iedereen lekker aan het sporten en bewegen is. En dan bedoel ik ook iedereen: mensen met een handicap kunnen volop meedoen. Sportverenigingen

stellen zich open voor een breed en veilig sportaanbod. Sportclubs werken samen met scholen, culturele instellingen en andere organisaties in de wijk. Zo is bijvoorbeeld de voetbalclub niet alleen een voetbalclub, maar kan het ook een plek zijn waar mensen samenkomen voor een praatje, voor een cursus of misschien wel voor huiswerkbegeleiding.”

Bijdrage waarborgen

Een mogelijke bedreiging voor de toekomst van de sport is naar de mening van minister Schippers de toekomstige financiering van de sport. “Ik ben beducht voor de ontwikkeling in de afdrachten van De Lotto. Sporten wordt duurder, gemeenten vragen hogere vergoedingen voor sportaccommodaties en als de afdrachten van De Lotto dan ook nog teruglopen wordt sporten steeds minder toegankelijk. Dat zwarte scenario moeten we keren! Bij de modernisering van de kansspelwetgeving moeten de bijdragen van de loterijen aan de sport minimaal gewaarborgd blijven. De sport moet zich daarnaast voorbereiden op het vinden

“De bijdrage van De Lotto cruciaal voor de sport in Nederland”

EDITH SCHIPPERS

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

nieuwe sponsoring- en businesscases. Ik denk graag met ze mee.”

Op de vraag aan minister Schippers hoe de sport eruit zou zien zonder bijdrage van de overheid en De Lotto antwoordde zij: “De bijdrage van De Lotto is cruciaal voor de sport in Nederland. Ernstige verschraling zal plaatsvinden als De Lotto en de overheid hun financiële steun aan de sport zouden terugtrekken. Nederland heeft de ambitie om sportland te worden. Daarvoor is veel inzet nodig. Van iedereen, van vrijwilligers tot bestuurders van verenigingen, topsporters en de sportende Nederlander zelf. Daar is ook geld voor nodig!”

Veel mooie momenten

Het jaar 2013 was een bijzonder sportjaar. “Er waren veel mooie momenten. Die zijn er natuurlijk elk jaar. Maar ik vind het indrukwekkend om de emoties van de sporters te zien. Dan kun je bijna voelen hoe hard mensen werken voor die ene overwinning. Hoe ze alles opzij zetten voor hun droom. En daar vol voor gaan. Vooral momenten waarop Nederlanders op het hoogste podium stonden, waren mooi.”

Nu ze minister is heeft Edith Schippers zelf minder tijd voor sport dan ze zou willen. “Maar ik ga regelmatig naar de fitness en tennis in de zomer. En elke winter sta ik een weekje op de ski's, maar mijn grote liefde is toch wel het paardrijden. Dat deed ik vroeger heel fanatiek en zal ik later zeker weer oppakken.”

2

TROTS OP ONZE BIJDRAGE AAN SPORT EN GOEDE DOELEN

De Lotto kijkt terug op een bijzonder jaar. Het is een jaar geweest waarin soms scherpe keuzes moesten worden gemaakt. Van directie en medewerkers heeft dat veel gevraagd. Er zijn echter belangrijke stappen gezet voor de lange termijn. Vooral voor onze beneficianten – Nederlandse goede doelen en de georganiseerde sport – is dat van groot belang.

Meer dan de helft van alle Nederlanders beoefent actief een sport en ruim een derde bezoekt met enige regelmaat sportwedstrijden. Er zijn circa 29.000 sportverenigingen in Nederland met in totaal bijna 5 miljoen leden. Mensen die voldoende sporten en bewegen hebben minder kans op gezondheidsklachten. Daarom worden Nederlanders gestimuleerd meer te sporten en bewegen. NOC*NSF heeft het verhogen van de sportparticipatie van 65% naar 75% hoog op de agenda staan. Sport haalt het beste in mensen naar boven, zorgt voor vriendschap en voor respect. In Nederland worden optimale sportomstandigheden gecreëerd waarin iedereen kan excelleren, medailles kan halen, onderzoek gedaan kan worden, mensen worden gestimuleerd iedere dag een beetje beter

te worden, sport in te zetten om obesitas tegen te gaan en om Nederland veiliger en socialer te maken.

Sport doet er dus toe en is van groot maatschappelijk belang. Een belangrijk deel van de financiering van de sport in Nederland is afkomstig van Stichting de Nationale Sporttotalisator, de statutaire naam van De Lotto. Over 2013 draagt De Lotto € 59,6 miljoen af aan haar beneficianten. Hiervan gaat ongeveer 73% via afdracht aan NOC*NSF naar de sport. Dat is bijna de helft van de gehele begroting van NOC*NSF. Sinds de oprichting in 1961 van de Lotto werd in totaal bijna € 2 miljard afgedragen aan maatschappelijke organisaties. Het is van belang dat de samenleving op deze bijdrage aan sport en goede doelen kan blijven reke-

nen. Daar is het huidige en toekomstig beleid van De Lotto op gericht.

Ik schets deze historische context omdat de Nederlandse loterijen door maatschappelijke ontwikkelingen, politieke keuzes en (Europese) wetgeving moeten veranderen. Zo is een wet ‘kansspelen op afstand’ in de maak. In het afgelopen jaar is hier veel over gesproken en geschreven, en zijn ook stappen gezet om De Lotto gereed te maken voor die veranderingen. Dat is belangrijk omdat andere partijen via internet reeds geruime tijd kansspelen aanbieden zonder wettelijk kader. Het huidige ongelijke speelveld speelt De Lotto en andere Nederlandse aanbieders parten. Het is daarom goed dat de wet wordt aangepast want dat biedt voor ons en onze beneficianten nieuwe mogelijkheden.

De sector wacht overigens in algemene zin op nieuw, integraal kansspelbeleid van de overheid. Hoe zien de loterijen en de kansspelmarkt in Nederland er uit over enkele jaren? Hoe wordt invulling gegeven aan de maatschappelijke rol en invloed van kansspelen? Kunnen de kansspelaanbieders blijven voorzien in afdrachten aan sport en goede doelen? Dit is mede afhankelijk van de verlenging van geldende vergunningen aan De Lotto. Deze lopen op 31 december 2014 respectievelijk 15 januari 2015 af. De Lotto handelt in de veronderstelling dat deze vergunningen worden verlengd.

De Lotto ziet innovatie in kansspelen en efficiëntie in bedrijfsvoering als belangrijke aandachtspunten in haar beleid en

ziet bestrijding van kansspelcriminaliteit, bescherming van minderjarigen en het voorkomen van verslaving als belangrijke randvoorwaarden. Daarmee wordt ingespeeld op de veranderingen in regelgeving en op de internationale ontwikkelingen. Het is in dat licht dat de voornemens tot nauwere samenwerking met andere partijen moeten worden gezien. Uiteraard wordt er niet over één nacht ijs gegaan, maar dat binnen afzienbare tijd belangrijke stappen moeten worden gezet, staat buiten kijf. Met enthousiaste medewerkers, een gedreven directie en betrokken beneficianten zijn deze ontwikkelingen voor De Lotto vooral uitdagingen en kansen. Dat geeft vertrouwen voor zowel de korte als lange termijn.

Joop Atsma
Voorzitter van de raad van commissarissen

INTERVIEW GERARD DIELESSEN

NOC*NSF is in Nederland de overkoepelende sportorganisatie van 76 sportbonden en 25.000 sportverenigingen. De financiële steun van De Lotto is van essentieel belang voor NOC*NSF en dus voor de sport in Nederland. De Lotto is veruit de grootste financier van NOC*NSF en de aangesloten sportbonden.

“Een model om heel zuinig op te zijn”

GERARD DIELESSEN
algemeen directeur NOC*NSF

Per jaar gaat 40 tot 50 miljoen euro van De Lotto naar de sport. Als algemeen directeur van NOC*NSF en als lid van de beneficiantenraad van De Lotto is Gerard Dielessen zeer nauw betrokken bij dit proces. “De Lotto is veruit de grootste financier van NOC*NSF. De Lotto is cruciaal voor de financiering van de sport in Nederland. Het is onze lifeline.”

“Sport kan zichzelf nooit bedruipen. Zonder de inkomsten uit de loterijgelden zouden sportverenigingen hun contributie moeten verdubbelen, waardoor veel minder mensen zouden kunnen sporten. In andere landen gaat veel geld alleen naar de topsport. Wij hebben in Nederland een ander model gekozen. We hebben topsport, helden en rolmodellen

nodig om mensen te inspireren. Maar het zijn de verenigingen die in ons land de faciliteiten bieden, voor topsporters en voor gewone sporters, en voor sociale samenhang zorgen. Dat model is succesvol gebleken.”

“Het geld voor de sport komt in Nederland net als in veel landen uit loterijgelden. Het is een mooi model, want de inkomsten komen rechtstreeks uit de samenleving en niet van de overheid. We zijn daardoor niet direct afhankelijk van de politiek, en de maatschappij als geheel wordt bij de sport betrokken. Iedere speler van De Lotto steunt daarmee de sport. We doen er veel aan die rol van De Lotto duidelijk te maken. Het is een model waar we heel zuinig op moeten zijn”.

INTERVIEW

PIETER VAN DEN HOOGENBAND

Kinderen aan het sporten krijgen, dat is waar NOC*NSF onder andere voor staat. De Lotto doet er veel voor om de sport te faciliteren, en het voor kinderen mogelijk te maken met sport kennis te maken. De Lotto is daarmee volgens Pieter van den Hoogenband de levensader van de sport.

In 2013 was Pieter van den Hoogenband samen met Gerard Dielessen als bestuurslid betrokken bij de voorbereiding van de Jeugd Olympische Dagen in Utrecht. Duizenden talenten van 12 tot 18 jaar in negen Olympische sporten deden daar de eerste ervaringen op internationaal niveau op. Nog veel meer kinderen werden in de aanloop naar die dagen enthousiast gemaakt voor de sport.

“Zelf heb ik in de sport alle fases doorlopen. Ik ben begonnen met voetballen, tennis, hockey, judo en ben uiteindelijk doorgedaan in het zwemmen. Allemaal sporten waar De Lotto nauw bij betrokken is. Sportaccommodaties, trainingskampen, wedstrijden. Het kost allemaal geld. Passie en focus maken dat je uiteindelijk ver komt in een sport, maar voordat je er goed in bent, moeten de faciliteiten er zijn om dat te bereiken. De Lotto zorgt ervoor dat die voorzieningen er zijn.”

“Pas na mijn carrière ben ik gaan beseffen hoe belangrijk dat is. Sport is het creëren van win-winsituaties, het optrekken met mensen die hetzelfde doel hebben, dezelfde drive hebben, binnen verenigingen die zorgen dat de faciliteiten er zijn. Pas als je het hoogste hebt bereikt, realiseer je je hoe belangrijk dat allemaal is. We moeten kennis en ervaring overdragen aan nieuwe generaties, en de creativiteit en de samenwerking gebruiken om er een vervolg aan te geven in de toekomst, zodat we goede dingen kunnen blijven doen”.

“De Lotto is de levensader van de sport”

PIETER VAN DEN HOOGENBAND
drievoudig olympisch zwemkampioen
en ambassadeur De Lotto

3

VERHOUDINGEN TUSSEN HET BESTUUR, DE RAAD VAN COMMIS- SARISSEN EN DE BENEFICIANTENRAAD

De statutaire bestuurder van De Lotto is algemeen directeur de heer Otterloo. Hij is per 1 januari 2013 aangetreden en verantwoordelijk voor beleid en de algemene gang van zaken.

Zijn prioriteiten lagen in 2013 vooral bij versterking van de organisatie en strategisch merkenbeleid. De cijfermatige weerslag van zijn inspanningen is toegelicht in het verslag van de directie en de jaarrekening over 2013. De algemeen directeur maakt deel uit van het managementteam dat uit 6 directieleden bestaat.

De statutaire raad van commissarissen houdt toezicht op het beleid en op de algemene gang van zaken van De Lotto. In de statuten zijn hierbij specifieke bevoegdheden toegekend aan het door het Ministerie van Veiligheid en Justitie benoemde lid van de raad van commissarissen.

Door de raad van commissarissen is in overleg met de Beneficiantenraad een profielschets van de raad opgesteld. De profielschets reflecteert de statutaire bepalingen over de samenstelling van de raad van commissarissen. Deze bestaat voor 2/3 uit vertegenwoordigers van de beneficianten. Eén van de leden van de

raad van commissarissen wordt benoemd door de minister van Veiligheid en Justitie en vertegenwoordigt de overheid als vergunningverlener. Statutair heeft dit lid in dit kader bepaalde bevoegdheden. De voorzitter van de raad van commissarissen wordt eveneens benoemd door de Minister van Veiligheid & Justitie, op voordracht van de beneficianten. Leden van de raad van commissarissen worden benoemd voor een periode van 4 jaar en treden af volgens een door de raad van commissarissen opgesteld rooster van aftreden als bedoeld in artikel 10 lid 7 van de statuten. Het rooster van aftreden is als volgt:

Naam	Functie	Infunctietreding	Aftreden / Herbenoeming
J. Atsma	voorzitter	01.01.2013	31.12.2016 herbenoembaar
J.G. van der Werf	lid	01.01.2008 herbenoemd 01.01.2012	30.04.2014 aftredend
A.M. van Westerloo	lid	14.05.2009 herbenoemd 13.05.2013	13.05.2017 aftredend
P.W.L. Russell	lid	23.09.2011	22.09.2015 herbenoembaar
J.A. van Manen	lid	01.06.2012	31.05.2016 herbenoembaar
J.D. Loorbach	lid	01.01.2013	31-12-2016 herbenoembaar

Aftredende commissarissen zijn eenmaal herbenoembaar voor een periode van vier jaren tenzij alle commissarissen zich bij schriftelijke stemming uitspreken voor een volgende herbenoeming van vier jaren (artikel 10.7 van de statuten).

Binnen de raad van commissarissen hebben wijzigingen plaatsgevonden in het afgelopen jaar. De heer Loorbach is per 1 januari 2013 de heer Okkens opgevolgd en de heer Atsma is per dezelfde datum benoemd om te voorzien in de opvolging van de heer Alders als voorzitter van de raad van commissarissen.

De Lotto heeft 2 beneficianten die gerechtigd zijn tot het resultaat. De statutaire beneficiantenraad heeft 6 leden waarvan 3 benoemd door beneficiant NOC*NSF en 3 door beneficiant Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN). De beneficiantenraad behartigt de belangen van de beneficianten, heeft diverse statutaire bevoegdheden, waaronder de vaststelling van de jaarrekening, en kan adviezen uitbrengen aan de raad van commissarissen.

Het functioneren van de raad van commissarissen

In 2013 kwam de raad van commissarissen 10 maal in vergadering bijeen, waarvan 2 maal telefonisch. Aanwezigheid van commissarissen bij de vergaderingen was bijna 100%. Op de agenda stonden met name de strategie in het licht van het nieuwe kansspelbeleid en opties tot samenwerking met derden. Verder kregen het productenportfolio, de omzet- en resultaatontwikkelingen, budget, corporate governance en risico-inventarisatie en –beheersing volop aandacht. De risicobeheersingssystemen zijn adequaat en geven in voldoende mate zekerheid over de gepubliceerde resultaten van De Lotto in financiële zin.

De raad van commissarissen heeft twee permanente commissies in het leven geroepen. De audit commissie, bestaande uit

de heer Van der Werf (voorzitter) en de heer Van Manen (lid) en met ingang van 2014 ook een benoemings- en remuneratiescommissie, bestaande uit de heer Van Westerloo (voorzitter), de heer Atsma (lid) en de heer Loorbach (lid).

In 2013 kwam de audit commissie 5 maal in vergadering bijeen en behandelde tijdens die vergaderingen onder andere het budget en de resultaten van De Lotto, alsmede de rapportage daarover door de externe accountant. Ook werden de overgang op SEPA, de risico's en de risicobeheersingsmaatregelen besproken met de externe accountant. In dat kader kwamen ook de verschillende codes van De Lotto aan de orde, onder andere die ter bescherming van minderjarigen, tegenstrijdige belangen voor bestuur en raad van commissarissen en onmatige deelname.

De raad van commissarissen heeft zich voorgenomen met ingang van 2014 een structurele evaluatie van het eigen functioneren in te plannen. Hierbij worden het functioneren van de raad als geheel en van haar afzonderlijke leden beoordeeld. De leden van de raad van commissarissen zijn in de periode van 5 jaar vóór hun aantreden als lid van de raad van commissarissen geen werknemer van De Lotto geweest en ontvangen geen financiële vergoedingen van De Lotto anders dan voor de als commissaris verrichte werkzaamheden. In het jaar voorafgaand aan hun benoeming bestond geen belangrijke zakelijke relatie met De Lotto. De leden van de raad van commissarissen kunnen derhalve hun toezichtfunctie onafhankelijk uitoefenen.

Samenstelling van het bestuur, de raad van commissarissen en beneficiantenraad

Bestuur De Lotto

De heer J.J. (Joost) Otterloo (1968) is algemeen directeur van De Lotto sinds 1 januari 2013. Hij studeerde Bedrijfseconomie en was voorheen auditor bij Price Waterhouse (1994-1996), bekleedde diverse internationale HR-functies bij Unilever (1996-2006). Voor CSM(2007-2012) was hij werkzaam in diverse posities in HR, Communicatie en General Management. Daarnaast is Joost Otterloo voorzitter van het bestuur van het Vrijzinnig Christelijk Lyceum in Den Haag en lid van het bestuur van de stichting Right to Play.

Voorzitter van de raad van commissarissen

De heer J.J. (Joop) Atsma (1956), Nederlandse nationaliteit. Benoemd per 1 januari 2013 voor een periode van 4 jaar. De heer Atsma is voorzitter van het product-schap Vee en Vlees en van de Vereniging van Onafhankelijk Tankopslag Bedrijven (VOTOB). Daarnaast is de heer Atsma voorzitter van de raad van commissarissen van IJstadion Thialf te Heerenveen. Hij was voorheen journalist, lid van de 2e kamer (1998- 2010) en staatssecretaris Infrastructuur & Milieu in het kabinet Rutte (2010- 2012). De heer Atsma is benoemd door de minister van Veiligheid en Justitie op voordracht van de beneficianten NOC*NSF en ALN van De Lotto.

Leden van de raad van commissarissen

De heer J.D. (Jan) Loorbach (1947), Nederlandse nationaliteit. Benoemd

per 1 januari 2013 voor een periode van 4 jaar. De heer Loorbach is advocaat te Rotterdam, voormalig partner van NautaDutilh en thans als adviseur aan dat kantoor verbonden. Hij is voorzitter van een aantal raden van toezicht onder meer van Museum Boijmans, Muziek- en congresgebouw De Doelen te Rotterdam en Stichting Jeugdzorg Rotterdam. De heer Loorbach is tevens lid van het bestuur van de Stichting Instituut Sportrechtspraak. Voorheen was de heer Loorbach onder andere algemeen deken van de Nederlandse Orde van Advocaten, lid van het bestuur van NOC*NSF en Chef de Mission van de Nederlandse afvaardiging naar de Olympische Spelen in Sydney in 2000. De heer Loorbach is benoemd door beneficiant ALN van De Lotto.

De heer J.A. (Jaap) van Manen (1950), Nederlandse nationaliteit. Benoemd per 1 juni 2012 voor een periode van 4 jaar. De heer Van Manen is hoogleraar corporate governance aan de Rijksuniversiteit van Groningen en partner van Strategic Management Centre. Daarnaast is de heer Van Manen voorzitter van de raad van commissarissen van Evides, lid van de raad van commissarissen van De Nederlandsche Bank en voorzitter van de monitoring commissie Nederlandse Corporate Governance Code. Voorheen was de heer Van Manen onder andere partner van PriceWaterhouseCoopers PWC. De heer Van Manen is benoemd door beneficiant ALN van De Lotto.

De heer P.W.L. (Paul) Russell (1954), Nederlandse nationaliteit. Benoemd

per 23 september 2011 voor een periode van 4 jaar. De heer Russell is advocaat en senior partner van Russell Advocaten BV. Daarnaast is de heer Russell Consul-Generaal van Luxemburg, lid van de Nederlands-Franse Samenwerkingsraad, lid van het bestuur van Jumping Amsterdam, vicepresident van het Corps Consulaire à Amsterdam, voorzitter van de Katholieke Stichting tot Bevordering van Welzijnswerk Amsterdam en lid van het bestuur van Stichting Vrienden van de Amsterdamse Politie. De heer Russell is benoemd door de minister van Veiligheid en Justitie, gehoord hebbende de beneficianten NOC*NSF en ALN van De Lotto.

De heer J.G. (Johan) van der Werf (1952), Nederlandse nationaliteit. Benoemd per 1 januari 2008 en aftredend op 30 april 2014. De heer Van der Werf is voorzitter van de raad van commissarissen van Ordina, voorzitter van de raad van commissarissen van Blauwtrust Groep, voorzitter van de raad van toezicht van Nederlandse Omroep Stichting NOS, voorzitter van het bestuur van Stichting Continuïteit Nutreco, vicevoorzitter van de raad van commissarissen van Delta, voorzitter van de raad van toezicht van Utrecht Medisch Centrum UMC, lid van de raad van commissarissen van ONVZ en lid van de raad van advies van Sociale Verzekeringsbank. Voorheen was de heer Van der Werf onder andere lid van de raad van bestuur van Aegon N.V.. De heer Van der Werf is benoemd door beneficiant NOC*NSF van De Lotto.

De heer A.M. (Fons) van Westerloo (1946), Nederlandse nationaliteit. Benoemd per 14 mei 2009 en herbenoemd in 2013 voor een periode van 4 jaar. De heer Van Westerloo is president commissaris van Independer.nl, lid van de raad van commissarissen van Inshared, lid van de raad van commissarissen van Binck Bank, lid van de raad van commissarissen van Persgroep Nederland, lid van de raad van toezicht van RNW, lid van het bestuur van het Koninklijk Concertgebouworkest, voorzitter van de Stichting Donateurs van het Koninklijk Concertgebouworkest, ambassadeur van de Nederlandse Opera en lid van de raad van toezicht van Omroep WNL. Voorheen was de heer Van Westerloo onder andere journalist, adjunct directeur van de AVRO en CEO van SBS en RTL. De heer Van Westerloo is benoemd door beneficiant NOC*NSF van De Lotto.

Samenstelling beneficiantenraad

Namens NOC*NSF

G. Dielessen
J.W. Hoogendoorn

Namens Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland

J.C. van Deth
(tot en met 13 februari 2014)
H. Hulsebosch (sinds 14 februari 2014)
R.C. van der Giesen
J.Ch.L. Kuiper

INTERVIEW RONALD VAN DER GIESSEN

Het Oranje Fonds bevordert betrokkenheid in de samenleving binnen het Koninkrijk, dus in Nederland en de Antillen. De Lotto levert daaraan aan onmisbare bijdrage. De organisaties zijn al sinds de oprichting van De Lotto nauw met elkaar verbonden.

“De Lotto is onmisbaar in de samenleving”

RONALD VAN DER GIESSEN
directeur Oranjefonds

Die verbondenheid gaat terug tot 1959 toen het Juliana Welzijn Fonds nauw betrokken was bij de oprichting van Toto. Doel toen was het vinden van een nieuwe vorm van fondsenwerving. Nog steeds is De Lotto een van de belangrijkste financiers van het Oranje Fonds.

“Er is een nauwe band tussen de organisaties. Er is bijna dagelijks contact met De Lotto en de andere goede doelen die De Lotto steunt,” aldus Ronald van der Giessen. Behalve directeur van het Oranje Fonds is hij ook lid van de beneficiëntenraad van De Lotto namens de Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN). De ALN verdeelt de gelden van De Lotto volgens een statutair vastgelegde verdeelsleutel onder 18 goede doelen, waarvan het Oranje Fonds er dus één is.

“De Lotto is een belangrijke organisatie die sterk verankerd is in de maatschappij. Via De Lotto hebben we contacten met andere organisaties, zoals bijvoorbeeld NOC*NSF. “De Lotto is onmisbaar bij de invulling van de rol van goede-doelenorganisaties de volksgezondheid, sociale cohesie en cultuur in Nederland te bevorderen. We moeten er dus alles aan doen die bijdrage van De Lotto naar de toekomst te waarborgen”.

INTERVIEW

CARINE VAN SCHIE

Nederland heeft internationaal een vooraanstaande positie in behandeling van brandwonden. Onderzoek is daarvoor belangrijk, maar vergt veel geld en een lange adem. De financiële bijdrage van De Lotto is belangrijk voor het in stand houden van een infrastructuur die dat onderzoek mogelijk maakt.

De Nederlandse Brandwondenstichting helpt brandwonden voorkomen, de zorg aan patiënten te verbeteren en leed bij slachtoffers te beperken. Daar is veel onderzoek voor nodig en de brandwondenstichting is de enige instelling in Nederland die dit structureel ondersteunt. Carine van Schie coördineert het onderzoeksprogramma binnen de Brandwondenstichting.

“Van al onze uitgaven gaat ongeveer een derde naar onderzoek. Het is belangrijk omdat het leidt tot nieuwe inzichten en oplossingen in de behandeling van patiënten. De resultaten delen we met collega's in het buitenland, waardoor we uiteindelijk een heel groot bereik hebben. Hoogwaardig kwalitatief onderzoek

is de basis van verbetering van zorg en verminderen van leed voor slachtoffers. Financiering is daarvoor onontbeerlijk en De Lotto levert daar een heel belangrijke en stabiele bijdrage aan”.

“Uit contacten met collega's in het buitenland blijkt dat we een infrastructuur hebben die ongeëvenaard is in de wereld. Dat is iets om trots op te zijn. We moeten echter ook alle zeilen bijzetten om de projecten te kunnen doen die we willen doen. Dat maakt de steun van De Lotto zo belangrijk, want het onderzoek is de basis voor verbetering van zorg en kwaliteit van leven voor patiënten in de toekomst.”

“We hebben een infrastructuur om trots op te zijn”

CARINE VAN SCHIE
onderzoek coördinator
Brandwondenstichting

DIRECTIEVERSLAG GANG VAN ZAKEN 2013

Voor De Lotto was 2013 het 53ste jaar van haar bestaan. Haar totale jaarresultaat van 60 miljoen is opnieuw afgedragen aan de beneficianten die De Lotto opgericht hebben. Voor NOC*NSF betekent dit dat zij over de jaren € 1,4 miljard hebben ontvangen en de Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN), met als grootste beneficianten het Oranjefonds en Prins Bernard Cultuurfonds, € 0,6 miljard.

Met de afdrachten aan NOC*NSF draagt De Lotto bij aan de Nederlandse topsport maar vooral ook de breedtesport. Dit zonder enige commerciële overweging of voorkeur waardoor alle Nederlandse sportbonden van de Nederlandse Wandel-sportbond tot de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond gelden ontvangen vanuit De Lotto.

De 18 fondsen die deel uitmaken van ALN hebben allen hun eigen grote impact op de maatschappij. Van NL-Doet van het Oranjefonds tot veteranendag van het V-Fonds, De Lotto gelden, worden goed besteed en dragen bij aan een gelukkiger Nederland.

Gelijkblijvend resultaat ondanks veranderende productmix en dalende omzet

Als gevolg van de aanhoudende economische krimp en het lage consumentenvertrouwen was 2013 wederom een moeilijk jaar voor De Lotto. De markt voor kansspelen staat al enkele jaren onder druk. De omzet van kansspelen via winkels daalde in 2013 met 3,5%. Voor De Lotto bedroeg deze daling 2%. Het effect van de economie op de koopkracht van consumenten was ook zichtbaar in de ontwikkeling van het aantal deelnemers van kansspelen via abonnementen. Voor De Lotto is dit een zeer belangrijke verkoopvorm van vooral het product Lotto en in 2013 de voornaamste oorzaak van de omzetzijging.

De omzet van De Lotto daalde in 2013 met 8,5% naar € 307 miljoen. De zeer succesvolle omzet groei van Toto (20%) en Eurojackpot (32%) was helaas onvoldoende om de daling bij Lucky Day (- 7%) en Lotto (- 19%) te compenseren. In een dalende markt hebben onze krasloten zich redelijk staande weten te houden met een minimale daling (- 1%).

In totaal werd voor € 165 miljoen aan prijzengeld uitgekeerd in 2013 waarmee het uitkeringspercentage (uitkering van prijzen als percentage van de totale omzet) uitkwam op 53,7%. De uitkeringspercentages verschillen per spelsoort en liggen vast in de aan De Lotto verstrekte vergunningen. Bij Toto was het reserveeringspercentage voor uitkeringen 68%, bij Lotto, Lucky Day en Eurojackpot 47,5 tot 50% en bij Krasloten gemiddeld 58%.

Binnen De Lotto zien we al langere tijd dat de samenstelling van de productmix evenwichtiger wordt en meer gericht op de aankomende veranderingen in het kansspelandschap. Met name de exceptionele groei van Toto heeft ertoe bijgedragen dat 3 van de 5 merken nu een omzet kennen van meer dan € 50 miljoen. Echter mede gezien de verschillende uitkeringspercentages heeft de daling van Lotto een boven gemiddelde impact op de algehele winstgevendheid.

Gedurende het jaar heeft De Lotto diverse maatregelen genomen, waaronder reductie van marketing- en personeelskosten, om de gevolgen van de dalende omzet te beperken en daarmee de impact voor de beneficianten te minimaliseren. Het eindresultaat van € 59,6 miljoen is uiteindelijk maar 1% lager dan in 2012.

Medewerkers

Voor veel medewerkers van De Lotto is de maatschappelijke relevantie van de stichting een reden om zich er voor in te zetten. Aan die maatschappelijke relevantie appelleren we ook binnen De Lotto met onder andere de actie "kom uit je stoel voor het goede doel", waarbij alle medewerkers zich een hele dag inzetten voor één van de beneficianten.

Uitmoet 2013 waren 140 (128 Fte) medewerkers in dienst bij De Lotto. Gemiddeld in 2013 waren dat er 143 (132 Fte). De verhouding man-vrouw kent een mooie balans van (49% vrouw en 51% man). Ook in 2013 was het ziekteverzuimpercentage laag met 3,2%.

De Lotto hecht aan betrokken medewerkers en gestructureerd overleg over zaken die binnen de organisatie aan de orde komen of zijn.

Tijdens maandelijkse personeelsbijeenkomsten worden onder andere de resultaten besproken en worden alle medewerkers op de hoogte gebracht van de plannen en lopende initiatieven. Jaarlijks is er een personeelsdag waar de nadruk ligt op het intensiveren van de samenwerking tussen de medewerkers en het genereren van nieuwe ideeën.

Met de Ondernemingsraad wordt regelmatig overlegd en bij gelegenheid wordt ook om advies of instemming gevraagd. In 2013 werd met de Ondernemingsraad onder andere overlegd over: arbeidsvoorwaarden/omstandigheden, opleidingsbudgetten, pensioenen, organisatie aanpassingen, investeringen, veranderende kansspelwetgeving en opties tot strategische samenwerking met derden. Daartoe kwamen de OR en de directie van De Lotto meerdere malen in vergadering bijeen.

Risico's en risicomanagement

Sportiviteit en integriteit zijn cruciaal voor een kansspelorganisatie. Dat betekent dat hoge eisen moeten worden gesteld aan transparantie van processen en procedures en aan betrouwbaarheid van mensen. Op naleving van die processen en procedures wordt zeer strikt toezicht uitgeoefend, zowel door de organisatie zelf, door de raad van commissarissen, als door externe partijen. Veel van die processen en procedures zijn gebaseerd

op de voorwaarden van de vergunningen waaronder De Lotto opereert.

Het is het doel van De Lotto om significante financiële bijdragen te leveren aan onze beneficianten. Om aan deze plicht te voldoen is een goede beheersing van strategische en operationele risico's cruciaal.

Organisatie

De directie van De Lotto is verantwoordelijk voor het inrichten van het proces rondom risicomanagement. Er wordt aandacht gegeven aan het identificeren van risico's, het implementeren van maatregelen en de bewaking van de voortgang en effectiviteit van de maatregelen. De directie van De Lotto legt hierover verantwoording af aan de raad van commissarissen.

De Lotto heeft een risk management committee (RMC) dat de operationele risicobeheersing coördineert. Hierbij is aandacht voor juridische, operationele, financiële en merkgerelateerde risico's. Het risk management committee bestaat uit leden van het managementteam, de compliance officer en Internal Audit. Daarnaast heeft De Lotto een compliance officer die er verantwoordelijk voor is dat er aan voldaan wordt aan wet en regelgeving. De compliance officer brengt daar verslag over uit aan de raad van commissarissen.

Strategische en operationele risico's

Het juridische risico dat wetgeving wijzigt en als gevolg daarvan vergunningenbeleid is tevens het grootste strategisch

risico. Dit geldt zowel voor de online wetgeving als voor eventuele veranderingen in het bestaande loterijenstelsel. Maar ook voor de verlenging van de huidige vergunningen van De Lotto die aflopen op 31 december 2014 en 15 januari 2015. De belangrijkste andere strategische risico's hangen samen met de economische ontwikkelingen zoals afnemend interesse in abonneevormen en dalende omzetten bij traditionele winkel afzetkanalen als tabak- en genotmiddelen en boeken. Maar ook de aantrekkelijkheid van de producten en merken van De Lotto voor de consument.

De operationele risico's bestaan uit de afhankelijkheid van leverancier Intralot voor het geautomatiseerde loterijstelsel. Maar ook zijn informatieveiligheid en transparant en eerlijk aanbieden van kansspelen risico's waar De Lotto scherp op let. Mede daarom heeft De Lotto zijn ISO/WLA-certificering behaald in 2011. Jaarlijks wordt door middel van een verplicht onafhankelijk onderzoek vastgesteld dat De Lotto nog steeds aan deze eisen voldoet.

Extern toezicht

De naleving van de beschikkingen wordt getoetst door de Kansspelautoriteit KSA. Toezicht op kansspelbeleid wordt verder gehouden door de speciaal daartoe door het Ministerie van Veiligheid en Justitie benoemde commissaris die lid is van de raad van commissarissen van De Lotto. Deze heeft statutaire bevoegdheden die hem in staat stellen toezicht te houden op aspecten van het kansspelbeleid en de uitvoering daarvan.

Naast toezicht door de overheid controleert een aantal onafhankelijke organisaties de opzet en werking van het beheersingsproces. EY Accountants is als externe accountant verantwoordelijk voor het afgeven van een controleverklaring. Hiernaast geeft EY Accountants een verklaring bij de geautomatiseerde gegevensverwerking conform de beschikkingen. Het Nederlands Meetinstituut (NMI) inspecteert de trekkingsmachine en ballen van Lotto, Cijferspel en Lucky Day, beoordeelt ontwerpdocumenten van Krasloten en controleert de fabrieken waar de krasloten worden gedrukt.

Ook houdt NMI via steekproeven toezicht op winkels op naleving van wetgeving (bijvoorbeeld of niet aan minderjarigen wordt verkocht). Het onafhankelijk instituut NMI doet dat in opdracht van De Lotto. Alle trekkingen staan onder toezicht van notariskantoor Caminada te Rijswijk.

Op basis van de bevindingen en rapportages van RMC alsmede op die van de externe partijen verklaart het bestuur ten aanzien van financiële verslaggevingrisico's dat de interne risicobeheersing- en controlesystemen een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat de risicobeheersing- en controlesystemen in het verslagjaar naar behoren hebben gewerkt.

Bedrijfsethiek: werken in een maatschappelijk relevante en veilige werkomgeving

Verantwoord spelen, beveiliging van data

en informatie en integriteit van handelen zijn leidende beginselen in het beleid op het gebied van ethiek en veiligheid van De Lotto. Deze zijn vastgelegd in de ethische code die alle medewerkers onderschrijven bij indiensttreding. De hierin vastgelegde kernwaarden Transparant, Ondernemerschap, Persoonlijk, Plezier, Integer en Samen zijn uitgewerkt in verschillende codes zoals op het gebied van onmatige deelname en verkoop aan minderjarigen. De naleving van processen en procedures is immers voor een groot deel mensenwerk. De codes waarmee onze medewerkers vertrouwd zijn hebben vooral betrekking op:

Verantwoord spelen. De Lotto voldoet aan de Responsible Gaming Standard van European Lotteries. Deze Standard richt zich op de bescherming van minderjarigen en op preventie van verslaving. Dit gebeurt met name door informatievoorziening, het ondersteunen met beschermende functionaliteiten (speellimieten) en handhaving van interne procedures die waarborgen dat jongeren onder 18 jaar niet deelnemen aan kansspelen.

Beveiliging van data en informatie. De Lotto is ISO 27001 en WLA gecertificeerd. Deze standaards zien op beveiliging van data en informatie. En ook op een betrouwbare selectie van winnaars. Jaarlijks vindt een audit plaats op de procedures die aan de certificaten ten grondslag liggen.

Integriteit van handelen. Medewerkers van De Lotto handelen naar de kernwaar-

den van de stichting. Om dit te bevorderen heeft De Lotto een klokkenluider regeling die bescherming biedt aan klokkenluiders en die hen de mogelijkheid biedt anoniem te melden. Met KNVB wordt samengewerkt op het gebied van signalering van vermoedens van schendingen van spel integriteit, onder andere om manipulaties met uitslagen en witwassen van geld te voorkomen.

Klanttevredenheid. Met de medewerkers van De Lotto zijn de klanten en winkeliers de ruggengraat van de organisatie. Jaarlijks voert Intromart GfK een onafhankelijk onderzoek uit naar de kwaliteit van De Lotto als service-organisatie. Ook onder retailers wordt een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. In het onderzoek worden Communicatie, Betrokkenheid, Beleving en Advies als toetsingscriteria gehanteerd.

Vooruitzichten

In 2014 zal de trend, zoals die al enige jaren zichtbaar is, doorzetten. De loterijenmarkt lijkt verzadigd en de consument heeft een toenemende behoefte om andere kansspelen te spelen. Voor De Lotto is dit een medaille met 2 zijdes. De traditionele loterijproducten zullen onder druk blijven staan, echter Toto en Krasloten zijn producten die deze consumentenbehoefte invullen.

Additioneel is er druk vanuit het online kanaal. Vooralsnog is het De Lotto niet toegestaan om, anders dan op e-commerce basis, online kansspelen aan te bieden. Helaas zijn er diverse buitenlandse

operators actief op de Nederlandse online markt. Dit met een aanbod dat De Lotto op basis van haar vergunningen niet aan mag bieden. De overheid erkent deze situatie en wil daar met het in behandeling zijnde wetsvoorstel Kansspelen Op Afstand (KOA) verandering in brengen. Voor De Lotto is het belangrijk dat zij op een gelijk speelveld kan opereren, het product portfolio is daartoe ook zeer geschikt. In dit kader is De Lotto gestart met het ontwikkelen van een online gaming platform.

Naast het wetsvoorstel Kansspelen Op Afstand (KOA) is het essentieel dat er duidelijkheid komt over de verlenging van de huidige vergunningen. De aan De Lotto verleende vergunningen lopen af op respectievelijk 31 december 2014 en 15 januari 2015. Bij niet tijdig verlengen van deze vergunningen komt de continuïteit van de organisatie in gevaar en daarmee de financiering van de Nederlandse sport en 18 belangrijke goede doelen. De Lotto verwacht dat de vergunningen verlengd worden totdat de in ontwikkeling zijnde nieuwe regelgeving rondom het lotterijstelsel van kracht is.

INTERVIEW HARRY VAN HEUMEN

Als 89-voudig ijshockey international en deelnemer aan de Olympische Spelen in Lake Placid in 1980 heeft Harry van Heumen een hechte band met sport, vooral zijn eigen sport ijshockey. Hij speelde 477 wedstrijden, scoorde 584 punten en werd met zijn club Nijmegen vijf keer kampioen van Nederland.

“Leuk voor de spelers, onmisbaar voor de sport”

HARRY VAN HEUMEN
winkelier en voormalig
ijshockey international

Inmiddels heeft hij al geruime tijd een succesvolle winkel in Wijchen, dichtbij Nijmegen. Een goedlopende zaak met een breed assortiment van kantoorartikelen, feestartikelen, tabakswaaren, een PostNL-agentschap. Een winkel waar mensen graag komen en waar het ruim 30 jaar na Lake Placid nog regelmatig gaat over dat Olympische avontuur.

De succesvolle verkoop van loten brengt Harry van Heumen weer dicht bij de sport. “Als topsporter wist ik eigenlijk helemaal niet hoe belangrijk De Lotto voor de sport is. Nu wel. Zonder dat geld is het potje snel leeg.

De Lotto is leuk voor de mensen, maar onmisbaar voor de sport. Onze klanten spelen mee voor de prijzen, maar als ik loten verkoop vertel ik het er toch altijd bij. Dan zitten ze er misschien minder mee als ze niets winnen.”

Harry van Heumen hoopt in stilte dat er ooit nog eens een Nederlandse ijshockeyteam in staat zal zijn aan een Olympisch toernooi mee te doen. De concurrentie is groot want het aantal landen met top ijshockeyteams is flink toegenomen, maar Harry van Heumen blijft positief. “Er zijn goede jonge jongens die in het buitenland spelen, dus wie weet...”

INTERVIEW

LOTTO WINNAAR

“Ik ben een man uit Brabant van 47. Ik heb een gezin met twee kinderen. In 2013 heb ik de jackpot van 11 miljoen euro gewonnen. Mijn vrouw en mijn kinderen weten het, verder vertellen we het aan niemand. Dit is iets van ons gezin en dat houden we graag zo.”

“Ik ben enkele jaren geleden Lotto gaan spelen, eigenlijk voor de grap. Je kon een kanariegele sportwagen winnen en die wilde ik wel. We wonnen die sportwagen niet. Wel hebben we één euro gewonnen met het cijferspel van Lotto. Toen zei ik nog gekscherend dat dit het begin was van een miljoen, maar van elf miljoen? Dat bedenkt je toch niet.”

“Toen ik werd gebeld door De Lotto dat ik de prijs had gewonnen geloofde ik het eerst niet. Ik heb eerst ingelogd op MijnLotto om te kijken of het daar ook echt stond, en om mijn nummers en kleur te checken waar ik mee speel. Mijn maag draaide letterlijk om na het telefoontje. Ik heb de eerste dagen niet kunnen slapen. Tot diep in de nacht heb ik op de bank wakker gezeten.”

“We hadden al een tijd een nieuw huis op het oog, maar financieel konden we het niet voor elkaar krijgen. Nu wel!

Daarnaast wil ik dat zowel mijn kinderen als mijn toekomstige kleinkinderen profijt hebben van deze prijs. En we kunnen de pony houden die we tot groot verdriet van mijn dochter eigenlijk hadden willen verkopen.”

“We zijn druk geweest met financiële adviseurs om het bedrag zo goed mogelijk te benutten. Over al dat geregeld hebben we wel zorgen gehad, maar ik kan niet wachten totdat mijn familie en vrienden heerlijk komen eten in onze nieuwe keuken. Alles wordt nu een stuk makkelijker.”

“Alles wordt nu een stuk makkelijker”

LOTTO JACKPOT WINNAAR

5

BIJ EEN DALENDE OMZET HOUDEN DE 5 MERKEN VAN DE LOTTO TOCH HET RESULTAAT OP NIVEAU VAN 2012

De Lotto is in de markt voor kansspelen actief met vijf merken die kunnen worden onderverdeeld in drie groepen kansspelen. Lotto, Lucky Day en Eurojackpot zijn merken op basis van trekkingen (draw based games). Met Toto kan worden gewed op uitkomsten van sportwedstrijden (betting), en met Krasloten weten spelers direct of ze prijs hebben (instant). De kansspelen in deze drie groepen hebben alle drie hun eigen dynamiek in de markt. De Lotto verkoopt kansspelen via abonnementen, winkels en online. Het is door de Nederlandse wetgeving nog niet mogelijk realtime online te spelen.

Sterkere verbinding met sport verbetert naamsbekendheid en reputatie (Lotto is er voor de sport! Lotto. Dat is WinWin!); uitbreiding van het aantal verkooppunten en nieuwe marketingcampagnes zullen het tij keren.

Lotto is het grootste product, van de kansspelen die door De Lotto worden georganiseerd. De eerste trekking vond bijna veertig jaar geleden plaats op 1 september 1974. De Lotto positioneert het merk Lotto als partner van NOC*NSF en de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden. Als kansspel wil Lotto deelnemers duidelijk maken dat je meespeelt voor de jackpot, maar ook om de sport te steunen. Een win-win situatie dus. Niet voor niets werd een campagne gestart met als pay-off: "Lotto. Dat is Win Win!".

Sportief gezien was 2013 een succesvol jaar, met als enkele hoogtepunten de wereldtitel op toestel rekstok van turner Epke Zonderland en wereldkampioen wielrennen op de weg Marianne Vos, beiden met Lotto op hun kleding. De internationale Nederlandse sportsuccessen werden doorgezet op de Olympische Spelen in Sochi in februari 2014, waar de Nederlandse sporters maar liefst 24 olympische medailles wonnen, een Nederlands olympisch record. Lotto heeft zich duidelijk gepositioneerd als supporter van de Nederlandse sport, met aanwezigheid tijdens de Nationale Sportweek, als hoofdsponsor van het Nationale Sportgala en tijdens diverse

sportevenementen. Deze aanwezigheid werd ondersteund door mediacampagnes op radio en tv, in de gedrukte media, op internet en social media.

Financieel gezien was 2013 opnieuw een lastig jaar voor het product Lotto dat al enkele jaren kampt met afnemende interesse bij kansspeldeelnemers. De omzet daalde naar € 157 miljoen door een aantal oorzaken. De winkelverkoppen van Lotto liepen terug, deels door groeiende concurrentie, deels door de dalende bezoekersaantallen in de detailhandel. Hierbij werd de tabaksbranche harder geraakt dan andere sectoren. Vooral tabakswinkels in de grensstreek hadden het moeilijk na de accijnsverhogingen begin 2013. Extra verkooppunten konden dit effect niet goedmaken.

Het aantal abonnees nam in 2013 verder af als gevolg van de economische situatie en het veranderde gedrag van spelers. Er zijn acties in gang gezet om nieuwe abonnees te werven, maar dit had in 2013 nog niet het gewenste effect. Om de ontwikkeling van Lotto een positieve stimulans te geven, is in 2013 op veel vlakken gewerkt aan een revitalisering van Lotto. Niet alleen door zichtbaarder te worden in de sport en meer in te haken op grote sportevenementen. Het loyaliteitsprogramma voor abonnementspelers is versterkt en uitgebreid en het wervingsbeleid van nieuwe abonnees is aangescherpt.

Stabiel kansspel met dagelijkse trekking, introductie bonusspel; nadere doelgroepfocus.

Lucky Day is het dagelijkse kansspel van De Lotto. Lucky Day is gelijk aan het Chinese spel Keno, dat ongeveer 2200 jaar geleden is ontstaan en door Chinese arbeiders naar Amerika is gebracht. De Lotto heeft het in 1993 in Nederland geïntroduceerd. Lucky Day heeft een hechte groep spelers die het belangrijk vinden persoonlijke voorkeuren en getallen in te kunnen zetten in een kansspel dat dagelijks een trekking heeft en dus snel resultaat oplevert. De winkelverkoop van Lucky Day daalden in 2013 licht met 1% naar € 26 miljoen. Het aantal abonnees liep met ongeveer een kwart terug. Versterking van de marktpositie kwam van het online kanaal waar Lucky Day groeide met 11%.

Voor Lucky Day wordt gekeken naar uitbreiding van de marketing gericht op doelgroepen die vergelijkbaar zijn met de bestaande kern van deelnemers en eveneens hechten aan dagelijks resultaat. Met de introductie van een Bonus Spel campagne moet Lucky Day uitgroeien tot dé dagelijkse loterij van Nederland.

Internationale loterij met hoge jackpot, 6 nieuwe landen moeten gaan bijdragen aan groei; inzet op uitbreiding spelersgroep.

De Lotto is één van de initiatiefnemers van Eurojackpot. Het product Eurojackpot is in 2012 in Nederland geïntroduceerd en aan het productportfolio van De Lotto toegevoegd. Het is opgezet in samenwerking met een aantal nationale kansspelorganisaties in Europa. De aantrekkingskracht van Eurojackpot is de jackpot die kan oplopen tot € 90 miljoen. Het is een Europees kansspel met een grote en groeiende vaste internationale spelersgroep. Het aantal spelers hangt sterk samen met de hoogte van de jackpot en de hoogte van de jackpot is afhankelijk van het aantal spelers. Hoe hoger de jackpot, hoe groter het aantal spelers. De omzet van Eurojackpot steeg in 2013 met 32% tot € 9 miljoen. Dat was vooral te danken aan het feit dat 2013 het eerste volledige jaar was dat kon worden gespeeld. Het was voor de groei van het aantal spelers in 2013 nadelig dat de jackpot vaak is gevallen en daardoor nooit heel hoog werd.

Ook voor 2014 wordt verdere groei voorzien nu 14 landen participeren in Eurojackpot.

Sterke groei in 2013 door nieuwe sporten, scherpere quoteringen en extra spelopties; met Toto klaar voor opening online kansspelen.

Sportweddenschappen werden in Nederland voor het eerst in 1957 georganiseerd door de Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (KNVB). Toto is dus direct voortgekomen uit de sportwereld. Door voetbalclubs werden aan het begin van de 20ste eeuw al lokale voetbalpools gespeeld en de binding van Toto met de voetbalwereld is altijd sterk gebleven. Toto is een product dat sterk is ingeburgerd in de Nederlandse sportwereld. Het levert nog steeds een belangrijke financiële bijdrage aan de sport in Nederland. Voor Toto was 2013 een bijzonder goed jaar met een omzet van € 54 miljoen. Door het verhogen van de uitkeringen op met name nieuwe competities, het bieden van extra spelopties en het toevoegen van nieuwe sporten, groeide de omzet. Het toevoegen van nieuwe sporten zorgde voor extra omzet in de anders stille zomerperiode. De e-commerce omzetgroei bedroeg 37%, de winkelverkoop groeiden 16%, waarmee de totale omzetgroei op 20% uitkwam.

Toto leent zich uitermate goed voor online verkopen. Online realtime (het zogenaamde "live-betting") meespelen is nog niet mogelijk op basis van huidige Nederlandse regelgeving. Verandering hiervan wordt verwacht vanaf 2015, als het ontwerp van de wet voor Kansspelen Op Afstand door het parlement wordt goedgekeurd en afgekondigd.

20 jaar krasloten in Nederland; Krasloten worden in Nederland sinds 1994 verkocht.

Ze zijn op veel plaatsen verkrijgbaar en de speler weet bij het krassen direct of er gewonnen is. In Nederland zijn er maar liefst 15 winnaars per minuut. Het meest succesvolle product is de cadeaukalender waarvan de decemberkalender die ieder jaar rond de feestdagen wordt verkocht de bekendste is. Ook in 2013 was de verkoop van de decemberkalender zeer succesvol. Maar ook de introductie van 10x, 20x en 50x cash werd goed ontvangen, vooral door verbeterde prijzenschema's voor deze lotenserie.

De omzet van Krasloten daalde licht (-1%) tot € 62 miljoen in 2013. Het toevoegen van 700 verkooppunten bij Albert Heijn compenseerde voor een groot deel de algemene daling in het retailkanaal. Onderzoek naar klantervaringen resulteerde in een nieuwe huisstijl voor Krasloten om de zichtbaarheid en herkenning in winkels te vergroten.

INTERVIEW HERMAN RAM

Door preventie en controles draagt de Dopingautoriteit bij aan een schone en eerlijke sport in Nederland. De Lotto speelt daarbij een belangrijke rol als financier via het NOC*NSF van de preventie en controle onder topsporters.

“Sporters hebben recht op een eerlijke sport”

HERMAN RAM
directeur Dopingautoriteit

“Sporters hebben recht op eerlijke sport. Zonder controle zouden veel ‘schone’ sporters niet langer op het hoogste niveau mee kunnen doen. Dat zou zonder doping geen zin hebben. En degenen die wel doping zouden gebruiken, zouden het risico nemen zichzelf daarbij te ernstig beschadigen. Controle is bepalend voor de integriteit van de sport”, benadrukt Herman Ram.

De Dopingautoriteit is onafhankelijk en voert regels uit die in de reglementen van de sportbonden zijn vastgelegd. Daar is brede steun voor: 80% van de Nederlanders en 90% van de Nederlandse topsporters steunt het antidopingbeleid. Toch zijn er ook belemmeringen. De taken zijn omvangrijker dan de financiering. “Als sportland willen we de tot de top 10 behoren, maar met ons budget halen

we de top 20 niet”, constateert Herman Ram. “De Noren bijvoorbeeld hebben 75% minder inwoners en 66% minder topsporters dan Nederland, maar 20% meer antidoping budget”.

De Lotto speelt in de financiering een onmisbare rol. “De overheid betaalt onze infrastructuur, maar De Lotto betaalt via NOC*NSF de controle en voorlichting onder topsporters. Van ons budget komt ruim 40% van De Lotto. Zonder de lotto-gelden zouden we niet aan onze internationale verplichtingen kunnen voldoen. Een alternatief is er niet, want sponsoring zou onze onafhankelijkheid aantasten en de overheid staat niet te springen om meer bij te dragen. De Lotto is dus van het grootste belang voor ons en voor de sport. Zonder De Lotto zouden we internationaal niet meer mee kunnen doen”.

INTERVIEW

ILSE VAN EERBEEK, ROLSTOELTENNISTER

Ilse van Eerbeek (33) is een van de vele breedtesporters in Nederland. Door een ernstige ziekte werd ze gedwongen te stoppen met turnen. Sinds 2000 speelt ze met veel plezier rolstoeltennis bij Racketvereniging Raalte.

Ilse kreeg op haar vijftiende botkanker. “Ik deed aan turnen. Niet dat ik heel fanatiek was, maar het was toch mijn sport. Na de amputatie van mijn linkeronderbeen kon dat niet meer. In 2000 kwam ik eigenlijk bij toeval in aanraking met rolstoeltennis. Ik train nu anderhalf uur per week en speel daarnaast nog anderhalf uur per week. Het is belangrijk voor me dat het er is. Voor de ontspanning en de gezelligheid.”

Het is ook belangrijk dat de faciliteiten goed afgestemd zijn op rolstoeltennis. “Dat zit vaak in kleine dingen, een draaihek of een smal toeganghek waar je niet doorheen kan, een afstapje van een paar treden waar je niet vanaf komt. In Raalte hebben we een goed toegankelijke sporthal en buitenbanen. Zo kunnen we het hele jaar door spelen.”

“Via de Koninklijke Nederlandse Tennisbond spelen we toernooien door het hele land. Het groepje waar we in Raalte mee trainen is klein. Dat is erg gezellig en we kunnen goed met elkaar opschieten, maar het is ook leuk om weer andere mensen te leren kennen. Ik geniet er ontzettend van.”

“Belangrijk dat er geschikte faciliteiten zijn”

ILSE VAN EERBEEK
rolstoeltennister

6

AFDRACHT AAN SPORT EN GOEDE DOELEN

In 1957 verleende de overheid toestemming aan de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) om een nationale Toto te organiseren. De inkomsten kwamen ten goede aan de clubkas van voetbalverenigingen. Naast Toto opereerde Caritaspool, die vooral investeerde in maatschappelijk werk en volksgezondheid. Ook Caritas maakte aanspraak op opbrengsten uit de georganiseerde Toto. Mede als gevolg hiervan trad 1 november 1961 een nieuwe loterijwet in werking waarbij de verdeling van het resultaat gereguleerd werd. Vanaf dat moment komt drievierde van de opbrengsten ten goede aan de sport en worden de overige opbrengsten verdeeld onder andere maatschappelijke organisaties. Tevens werd Lotto als extra spelvorm toegestaan. Met het oog op de gewenste onafhankelijkheid richtte de overheid in 1961 de Stichting Nationale Sporttotalisator (De Lotto) op.

Inmiddels, 53 jaar later, hebben de beneficianten van De Lotto statutair nog steeds recht op uitkering van het volledige jaarlijkse resultaat van de stichting. Zowel in de vergunningen als in de statuten van De Lotto is vastgesteld welk percentage door De Lotto moet worden uitgekeerd en in welke verhouding dat moet worden verdeeld onder de beneficianten. De beneficianten NOC*NSF (72,46% van het resultaat) en Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN) (27,54% van het resultaat) verdelen dat op hun beurt onder de aangesloten sportbonden respectievelijk aangesloten goede doelen.

Over 2013 is het resultaat van alle merken van De Lotto € 59,6 miljoen. NOC*NSF ontvangt hiervan € 43,2 miljoen, de 18 bij ALN aangesloten goede doelen op het gebied van cultuur, volksgezondheid en welzijn € 16,4 miljoen.

ALN goede doelen

het Oranje Fonds	€ 5.125.488
de Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV)*	€ 5.125.488
het Prins Bernhard Cultuurfonds	€ 4.950.966
het Skan Fonds	€ 382.108
het V-Fonds	€ 342.419

* De SLV verdeelt dit bedrag gelijkmatig onder het Aids Fonds, Longfonds, Diabetes Fonds, Fonds Psychische Gezondheid, Hersenstichting Nederland, KNCV Tuberculosefonds, KWF Kankerbestrijding, Maag Lever Darm Stichting, Revalidatiefonds, Nederlandse Brandwonden Stichting, Nederlandse Hartstichting, Nierstichting, Prinses Beatrix Fonds, Reuma Fonds.

Vanuit de jaarlijkse De Lotto gelden financiert NOC*NSF jaarlijks haar kerntaken zoals belangenbehartiging, internationale vertegenwoordiging, verdeling van middelen en algemene beleidsontwikkeling. Uit deze vergoeding draagt NOC*NSF eveneens bij aan belangrijke andere organisaties in de sport zoals de Dopingautoriteit, het Instituut Sportrechtspraak, de Olympisch netwerken, NL Sporter en NL Coach, Gehandicaptensport Nederland en Stichting Sport&Zaken. Daarnaast heeft NOC*NSF in 2013 de volgende bedragen per aangesloten sportbond toegekend.

Sportbonden

Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	€ 5.131.017
Koninklijke Nederlandse Zwembond	€ 2.095.588
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	€ 2.070.348
Watersportverbond	€ 1.592.122
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	€ 1.549.965
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	€ 1.484.068
Atletiekunie	€ 1.468.192
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	€ 1.444.800
Nederlandse Volleybal Bond	€ 1.418.581
Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond	€ 1.172.911
Koninklijke Nederlandse Wielren Unie	€ 1.144.261
Nederlandse Golf Federatie	€ 1.120.465
Nederlandse Ski Vereniging	€ 1.048.938
Judo Bond Nederland	€ 991.522
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	€ 848.184
Nederlandse Bridge Bond	€ 727.721
Koninklijke Nederlands Korfbal Verbond	€ 722.619
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	€ 609.205
Nederlandse Basketball Bond	€ 588.821
Nederlands Handbal Verbond	€ 507.530
Nederlandse Tafeltennis Bond	€ 507.070
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	€ 477.049
Badminton Nederland	€ 419.953
Koninklijke Nederlandse Schutters Associatie	€ 375.765
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	€ 366.869
Koninklijke Nederlandse Biljartbond	€ 347.336
Nederlandse Triathlon Bond	€ 319.663
Nederlandse Rugby Bond	€ 311.749
KNBLO Wandelsportorganisatie Nederland	€ 302.548
Nederlandse Toerfiets Unie	€ 286.547
Nederlandse Handboog Bond	€ 273.276
Nederlandse Wandelsport Bond	€ 268.470
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	€ 262.152
Nederlandse Darts Bond	€ 245.226

Reddingsbrigade Nederland	€ 238.877
Gehandicaptensport Nederland	€ 237.871
Squash Bond Nederland	€ 231.782
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	€ 202.924
Nederlandse Bowling Federatie	€ 193.246
Nederlandse Jeu de Boules Bond	€ 180.886
Nederlandse Onderwatersport Bond	€ 180.880
Nederlandse IJshockey Bond	€ 166.124
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	€ 149.831
Bob en Slee Bond Nederland	€ 145.281
Koninklijke Nederlandse Dambond	€ 139.443
Koninklijke Nederlandse Algemene Scherm Bond	€ 136.239
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	€ 133.606
Knac Nationale Autosport Federatie	€ 131.844
Taekwondo Bond Nederland	€ 130.669
Karate-Do Bond Nederland	€ 130.477
Nederlandse Algemene Danssport Bond	€ 126.220
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	€ 124.443
Nederlandse Boksbond	€ 113.181
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	€ 107.251
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	€ 80.959
Aikido Nederland	€ 50.711
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	€ 49.276
Nederlandse Beugel Bond	€ 44.936
Nederlandse Curling Bond	€ 41.756
Federatie van Klootschieters en Kogelwerpers	€ 40.419
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	€ 39.957
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	€ 38.424
Nederlandse Kruisboog Bond	€ 34.788
Nederlandse Rollersports Bond	€ 32.148
Nederlandse Go Bond	€ 31.931
American Football Bond Nederland	€ 25.773
Nederlandse Frisbee Bond	€ 22.857
Nederlandse Draken Boot Federatie	€ 18.288
Algemene Nederlandse Sjoelbond	€ 17.012
Holland Surfing Association	€ 11.006
Nederlandse Minigolf Bond	€ 10.891
Koninklijke Nederlandse Kolf Bond	€ 10.488
Nederland Lacrosse	€ 10.000

7 FINANCIËEL OVERZICHT OVER HET BOEKJAAR 2013

Balans op 31 december 2013 (na Resultaatbestemming)
(Alle bedragen x € 1.000)

ACTIVA	2013	2012
Vaste activa		
Materiële vaste activa	319	367
Financiële vaste activa	1.109	11.155
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	3.190	3.269
Voorraden	220	2.636
Overlopende activa	3.797	4.512
Liquide middelen	83.535	81.189
Totaal vlottende activa	90.742	91.606
Totaal activa	92.170	103.128
PASSIVA	2013	2012
Eigen vermogen		
Continuïteitsreserve	7.672	7.284
Overig eigen vermogen	225	225
Totaal eigen vermogen	7.897	7.509
Voorzieningen		
Egalisatierekening prijzen	33.315	37.166
VLOTTENDE PASSIVA		
Vooruit ontvangen omzet	11.791	13.455
Te betalen prijzen	13.335	12.931
Handelscrediteuren	4.245	1.044
Belastingen en premies sociale verzekeringen	986	1.383
Overlopende passiva	8.118	11.999
Totaal vlottende passiva	38.475	40.812
Nog af te dragen aan beneficianten	12.483	17.641
Totaal passiva	92.170	103.128

Exploitatierkening over 2013

(Alle bedragen x € 1.000)

	2013	2012
Omzet	306.872	335.401
Af: Prijzen	-164.746	-187.367
Af: Directe verkoopkosten	-22.591	-20.673
Netto verkopen	119.535	127.361
Marketing- en verkoopkosten	24.203	30.078
Kosten technische infrastructuur	11.383	11.536
Personeelskosten	12.653	13.139
Verwervingskosten	7.004	6.442
Overige bedrijfskosten	5.383	5.769
Som exploitatiekosten	60.626	66.964
Exploitatieresultaat	58.909	60.397
Af: vorming continuïteitsreserve	-388	-1.500
Financiële baten en lasten	1.125	1.643
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	59.646	60.540

Het resultaat van 2013 zal, evenals voorgaande jaren, volledig worden uitgekeerd aan de beneficianten van De Lotto.

Kasstroomoverzicht

(Alle bedragen x € 1.000)

OPERATIONELE KASSTROOM	2013	2012
Ontvangen inleg	311.639	341.914
Subtotaal ontvangsten	311.639	341.914
Betaalde netto prijzen	-150.030	-158.592
Betaalde provisie	-16.111	-19.632
Betaald aan crediteuren	-52.889	-60.870
Betaald aan personeel	-10.623	-10.621
Betaalde Kansspelbelasting	-20.501	-29.198
Betaalde overige belastingen	-5.211	-4.926
Afdracht aan beneficianten	-64.663	-71.456
Ontvangen interest	1.129	1.568
Subtotaal uitgaven	-318.899	-353.727
Kasstroom uit operationele activiteiten	-7.260	-11.813
Investering in vordering lease auto's	-244	-304
Investering in materiële vaste activa	-232	-136
Eurojackpot (bijdrage jackpot en boosterfund)	82	-478
Langlopend deposito	10.000	-10.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	9.606	-10.918
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutatie liquide middelen	2.346	-22.731

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De Lotto exploiteert kansspelen op basis van door het ministerie van Veiligheid en Justitie afgegeven beschikkingen. De beschikking Sporttotalisator en de beschikking instantloterij. De beschikkingen eindigen respectievelijk december 2014 en januari 2015. De Lotto opereert in de veronderstelling dat de beschikkingen worden verlengd.

Deze jaarrekening bevat de enkelvoudige gegevens van Stichting Nationale Sporttotalisator de formele naam van De Lotto. De Lotto is gevestigd op
Laan van Hoornwijck 55
2289 DG Rijswijk

De grondslagen zijn niet gewijzigd.

De Lotto heeft de jaarrekening opgesteld volgens de bepalingen van Boek 2 Titel 9 Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving. De jaarrekening is in euro's opgemaakt op 8 april 2014.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of lagere bedrijfs-waarde, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Tot activering (van deelinvestering) wordt overgegaan als er sprake is van een noodzakelijk en onlosmakelijk bestanddeel van een actief.

Aanpassingen in de verwachte economische levensduur leiden tot aangepaste afschrijvingsbedragen in alle resterende jaren van de economische levensduur. Hieronder volgt een overzicht van de jaarlijkse afschrijvingstermijn per categorie.

Actief	Afschrijvingstermijn
Hard- en software (o.m. kantoorautomatisering)	3-5 jaar
Centraal computersysteem en terminal netwerk	7 jaar
E-commerce applicaties	3 jaar
Huisvesting	3-5 jaar

Financiële vaste activa

Verstrekte leningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte waardeverminderingen. Het aandeel van De Lotto in het Boosterfund Eurojackpot wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het Boosterfund is een financiële buffer die wordt gevormd om de startwaarde van de jackpot (€ 10 miljoen) te kunnen financieren. De waarde van het boosterfund is maximaal € 20 miljoen. Deposito's met een resterende looptijd langer dan 12 maanden worden onder financiële vaste activa verantwoord tegen nominale waarde.

Vorderingen, overlopende activa en voorraden

De onder dit hoofdstuk opgenomen debiteuren en overige vorderingen worden, gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor dubieuze debiteuren. De voorraden bestaan alleen uit in het magazijn aanwezige, in blister verpakte, gesettelde krasloten. Daartegenover wordt een post van gelijke omvang onder de overlopende passiva verantwoord.

Stichtingskapitaal

Het stichtingskapitaal wordt gevormd door het startkapitaal van de Stichting Nationale Sporttotalisator.

Continuïteitsvoorziening

Deze reserve is gevormd naar aanleiding van de in de beschikking Sporttotalisator geboden mogelijkheid om ten behoeve van de continuïteit van bedrijfsuitoefening van De Lotto een reservering te vormen. De omvang daarvan is begrensd tot 2,5% van de in het boekjaar verkochte deelnamebewijzen. De vorming van deze reserve komt, op grond van de beschikking Sporttotalisator en de beschikking Instantloterij, ten laste van de exploitatierekening. Onttrekking aan de reserve gebeurt alleen in uitzonderlijke omstandigheden na akkoord van het bestuur, raad van commissarissen en beneficiantenraad.

Egalisatierekening Prijzen

De Egalisatierekening is ingesteld op grond van de beide beschikkingen, namelijk de beschikking Sporttotalisator en de beschikking Instantloterij.

Deze egalisatierekening heeft als doel om aan de prijsuitbetalingsverplichtingen te kunnen blijven voldoen zonder dat dit ten laste van het resultaat komt.

De positieve en negatieve verschillen tussen het normatieve prijzenbedrag en de werkelijk gewonnen prijzen worden aan de Egalisatierekening Prijzen toegevoegd, respectievelijk onttrokken.

Het plafond van de Egalisatierekening Prijzen is gesteld op het niveau dat de reserve statistisch gezien in 95% van de gevallen, gemeten over een tijdsinterval van vijf jaar, toereikend is om aan de prijsuitbetalingsverplichting te voldoen, zonder dat dit ten

laste van het resultaat komt. Het minimumniveau is gesteld op het prijzenbestanddeel van de gewonnen, maar nog niet ingezette bonusloten en de per balansdatum nog niet gewonnen Jackpot van Lotto en Toto, voor de op dat moment bereikte omvang.

Voor de krasloterijen worden slechts dan toevoegingen gedaan aan deze voorziening indien het werkelijk gewonnen prijzenpercentage lager is dan de geldende minimumnorm van 47,5% gemeten over een kalenderjaar.

Overige activa en passiva

Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Vreemde valuta

Activa en passiva in vreemde valuta worden ultimo boekjaar gewaardeerd tegen de dan geldende wisselkoers.

Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de omzet over het boekjaar en alle hiermee verband houdende en aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald op basis van verkrijgingprijzen met inachtneming van de genoemde grondslagen van waardering. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Omzet

De omzet betreft de opbrengst per trekking van verkochte deelnamebewijzen en abonnementen van Lotto, Lucky Day Eurojackpot, en Toto. De omzet Krasloten betreft de opbrengsten van aan winkeliers verkochte pakketten krasloten. Een pakket is verkocht op het moment dat de winkelier het pakket in verkoop neemt. Bij de bepaling van de bruto verkopen worden de retour gezonden krasloten in mindering gebracht.

De prijzenschema's van Lotto, Lucky Day, en een aantal krasloterijen bevatten gratis loten. Deze gratis loten worden niet gerekend als omzet.

Prijzen en directe verkoopkosten

Het minimum prijsbedrag voor Lotto, Cijferspel, Eurojackpot, Lucky Day en Toto samen is volgens de beschikking ten minste 47,5%. De normatieve prijsnorm per product is afhankelijk van het soort product. Bij Lotto is de prijsnorm afhankelijk van het aantal deelnemende loten, bij Toto de gehanteerde quoteringen, Eurojackpot en Lucky Day is de prijsnorm vastgesteld op 50%. De positieve en negatieve verschillen tussen het normatieve prijzenbedrag en de werkelijk gewonnen prijzen worden aan de Egalisatierekening Prijzen toegevoegd, respectievelijk onttrokken.

Volgens de beschikking Nationale Instantloterij dient het prijzenpercentage voor krasloten in een jaar ten minste 47,5% en ten hoogste 65% te bedragen. Bij de in omloop zijnde krasloten wordt het ten laste van de exploitatierekening gebrachte prijzenbedrag gebaseerd op het vooraf bepaalde prijzenschema. Van de afgesloten loterijen wordt het werkelijk totaal betaalde prijzenbedrag ten laste van de exploitatierekening gebracht, op voorwaarde dat indien het gemiddelde prijzenpercentage over het kalenderjaar lager is dan 47,5%, het verschil aan de Egalisatierekening Prijzen wordt toegevoegd.

Onder de directe verkoopkosten zijn de provisies van winkeliers en verenigingen en de vergoedingen voor telefonische werving van Lotto-abonnees opgenomen. Winkeliers ontvangen provisie voor de lotenverkoop en uitbetaling van kleine prijzen. Sportverenigingen ontvangen een provisie gedurende de periode dat aangebrachte Lotto-abonnees meespelen.

Overige kosten

De kosten voor de inkoop van krasloten en deelnameformulieren worden verantwoord in het jaar van ontvangst van de betreffende krasloten en deelnameformulieren.

De overige kosten van exploitatie worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij tot het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De Lotto heeft een beschikbare premie regeling. Het betreft een pensioenverzekering met een geïndexeerd middenloon. De pensioenleeftijd is vastgesteld op 65 jaar en een opbouw percentage van 2%.

Vreemde valuta

Betalingen en ontvangsten in vreemde valuta worden verwerkt tegen de valutakoers geldend op het moment van betaling c.q. ontvangst.

Belasting

De jaarrekening is opgemaakt onder de veronderstelling dat De Lotto niet belastingplichtig is voor de Vennootschapsbelasting.

Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Interest ontvangsten zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Toelichting op de balans, de exploitatierekening en het kasstroomoverzicht
(bedragen x €1.000)

TOELICHTING OP DE BALANS

1a) Materiële vaste activa¹

	2013	2012
Centraal computersysteem en terminal netwerk	0	39
Hard- en software (o.m. kantoorautomatisering)	277	167
Huisvesting	42	161
Boekwaarde 31 december	319	367

Het verloop van deze posten in 2013 is als volgt.

	Centraal computer systeem en terminal netwerk	Hard & Software	Huisvesting	2013	2012
Stand per 1 januari	39	192	136	367	518
Investeringen	0	232	0	232	136
Afschrijvingen	-39	-147	-94	-280	-287
Stand per 31 december	0	277	42	319	367
Cumulatieve aanschafwaarde	667	786	598	2.051	1.819
Cumulatieve afschrijvingen	667	509	556	1.732	1.452

1b) Financiële vaste activa

	2013	2012
Deposito u/g	0	10.000
Vordering Leaseauto's	713	722
Jackpot/boosterfund Eurojackpot	396	433
Stand per 31 december	1.109	11.155

¹ Verwijst naar de nummering in de balans en resultatenrekening.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2013	2012
Stand per 1 januari	11.155	599
Deposito u/g	-10.000	10.000
Jackpot en Boosterfund Eurojackpot	-37	433
Investeringen vordering leaseauto's	199	349
Desinvesteringen/afschrijvingen	-208	-226
Stand per 31 december	1.109	11.155

Om de financieringskosten te beperken wordt aan een van de twee leasemaatschappijen per auto een renteloze lening verstrekt. De verstrekte financiering loopt in de pas met de boekwaarde van de vervoermiddelen.

Met de introductie van Eurojackpot, wordt wekelijks het aandeel in de jackpot en het boosterfund overgemaakt naar de Westdeutsche Lotterie, die de administratie voert van Eurojackpot. De bijdrage voor zowel het boosterfund als de jackpot is 11% van de inleg. Het boosterfund wordt aangehouden om de minimale hoogte van de jackpot (op dit moment € 10 miljoen) te garanderen. De maximale hoogte van het boosterfund is gesteld op € 20 miljoen. Wanneer het boosterfund het maximum van € 20 miljoen heeft bereikt, wordt er niet meer gedoteerd, maar wordt het bedrag dat bestemd is voor het boosterfund toegevoegd aan de jackpot.

Op balansdatum bedraagt ons aandeel in het boosterfund € 351.000.

Eind 2012 is een deposito afgesloten met een looptijd tot begin 2014 ter waarde van € 10 miljoen. Deze post is vanwege het kortlopende karakter ultimo 2013 verantwoord als onderdeel van de liquide middelen. Er zijn geen nieuwe langlopende deposito's aangegaan.

2a) Debiteuren

	2013	2012
Debiteuren verkooppunten	3.195	3.266
Overgedragen debiteurenvorderingen	148	153
Voorziening dubieuze debiteuren	-153	-150
Stand per 31 december	3.190	3.269

Overgedragen debiteurenvorderingen betreffen aan incassobureaus uit handen gegeven vorderingen. In 2013 is circa € 120.000 afgeschreven (in 2012 is dit € 102.000) op het debiteurensaldo. Eind 2013 is gestart met een intensievere vorm van debiteurenmonitoring, met als doel een lager openstaand bedrag per debiteur in relatie tot de huidige systematiek.

Verloopoverzicht voorziening

	2013	2012
Beginsaldo	150	150
Dotatie voorziening	123	102
Afgeboekte vorderingen	-120	-102
Stand per 31 december	153	150

2b) Voorraden

	2013	2012
Voorraden	220	2.636

De voorraden bestaan uit multipacks krasloten. Multipacks bevatten verschillende soorten krasloten die gezamenlijk in één verpakking worden aangeboden. Op basis van de verkopen wordt er een inschatting gemaakt voor benodigde hoeveelheid multipacks. In 2013 is een groot aantal multipacks vernietigd waardoor de balanswaarde is verlaagd. Dit heeft geen effect op het resultaat omdat er een post van gelijke omvang in de overlopende passiva is opgenomen waartegen afgeschreven wordt. De intrinsieke waarde is klein. De multipacks worden nu in kleinere batches gemaakt om de voorraadhoogte te beperken.

Verloopoverzicht voorraad

	2013	2012
Beginsaldo	2.636	2.231
Geproduceerde voorraad	1.132	2.456
Vernietigde voorraad	-1.755	0
Verkopen	-1.793	-2.051
Stand per 31 december	220	2.636

2c) Overlopende activa en diverse vorderingen

	2013	2012
Vooruitbetaalde kosten	599	1.381
Nog te factureren Krasloten	3.198	2.991
Diverse vorderingen	0	140
Stand per 31 december	3.797	4.512

De post 'nog te factureren Krasloten' betreft in verkoop genomen pakketten waarvoor geen recht op retourzending meer bestaat.

3) Liquide middelen

	2013	2012
Rekening-courant saldi banken en deposito's banken	83.535	81.189

De rekening-courant saldi hangen samen met de vooruitontvangen omzet, de nog uit te betalen prijzen per balansdatum en de nog te verrichten afdrachten aan beneficianten. Het volledige verloop van de liquide middelen is toegelicht in het kasstroomoverzicht.

Het uitzettingsbeleid is in 2013 aangepast voor wat betreft de gelden die bij de huisbankier ABN/AMRO staan. Een deel staat zonder voorwaarde ter directe beschikking (€ 33,5 miljoen). De overige liquide middelen zijn beschikbaar als er aan een aantal voorwaarden is voldaan (dit kan effect hebben op de ontvangen rentevergoeding). Daarnaast is er één deposito met een waarde van € 10 miljoen. Deze loopt in januari 2014 af.

4) Eigen vermogen

	2013	2012
Stichtingskapitaal	225	225
Continuïteitsvoorziening	7.672	7.284
Stand per 31 december	7.897	7.509

Het stichtingskapitaal van de stichting de Nationale Sporttotalisator is sinds de oprichting ongewijzigd.

In 2009 is besloten om een continuïteitsreserve te vormen. Deze reserve wordt gedurende de looptijd van de beschikking Sporttotalisator en de beschikking Instantloterij ten laste van de exploitatie gevormd. Het plafond van deze reserve bedraagt 2,5% van de in het boekjaar verkochte deelnamebewijzen. De maximale stand van de reserve komt rekeninghoudend met de omzet van 2013, uit op € 7,7 miljoen. In 2013 is € 0,4 miljoen aan de reserve toegevoegd.

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	2013	2012
Stand per 1 januari	7.509	6.009
Dotatie continuïteitsreserve	388	1.500
Stand per 31 december	7.897	7.509

5a) Egalisatierekening prijzen

Het verloop van deze egalisatierekening is als volgt:

	2013	2012
Saldo per 1 januari	37.166	30.442
Saldo prijsuitbetaling	-4.449	5.925
Goederenprijzen en kortingen	-25	-60
Niet opgehaalde prijzen	623	859
Stand per 31 december	33.315	37.166

Het saldo prijsuitbetaling betreft het normatief berekende prijzenbedrag minus het feitelijk verschuldigde prijzenbedrag. Het saldo prijsuitbetaling is gedaald door een groter beroep op de egalisatierekening omdat er meer "spontante" Lotto jackpots gevallen zijn (3 versus 2).

6a) Vooruitontvangen inleg

	2013	2012
Saldo per 31 december	11.791	13.455

Deze post betreft de vooruit ontvangen inleg voor trekkingen in het volgende verslagjaar. Dit betreft in de winkel verkochte deelnamebewijzen in 2013 voor trekkingen in 2014 en de incasso bij abonnees ten behoeve van deelname in januari en februari (1 incasso periode). De daling in 2013 wordt veroorzaakt door de terugval in aantal abonnees in 2013.

6b) Te betalen prijzen

	2013	2012
Saldo per 31 december	13.335	12.931

Dit betreft de stand van de per 31 december nog niet uitbetaalde, maar wel verschuldigde prijzen van trekkingen en krasloterijen in het kalenderjaar.

6c) Handelscrediteuren

	2013	2012
Saldo per 31 december	4.245	1.044

De stijging van de post handelscrediteuren is gelegen in opgenomen posten voor gefactureerde kosten voor media inzet, marketing campagnes en wervingsactiviteiten in december, de kosten van scientific games en de kosten voor centraal IT systeem en de datalijnen voor de terminals.

6d) Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2013	2012
Saldo per 31 december	986	1.383

6e) Overlopende passiva

	2013	2012
Saldo per 31 december	8.118	11.999

Het saldo betreft voornamelijk aangegane verplichtingen voor marketingkosten (€ 3,3 miljoen versus € 1,6 miljoen 2012), nog te betalen personeelskosten (bonuspersoneel, ontslagvergoeding en reservering vakantiegeld en indexatie pensioenpremie samen voor € 1,6 miljoen versus € 1,8 miljoen in 2012), nog te ontvangen facturen voor contracten met partners (€ 1,5 miljoen versus € 2,1 miljoen in 2012). De overlopende passiva bevatten in het operationeel systeem afgerekende multipacks die nog aan de klant moeten worden gefactureerd (€ 0,6 miljoen in 2013 versus € 4 miljoen in 2012).

7) Nog af te dragen aan Beneficianten

	2013	2012
Resultaat boekjaar	59.646	60.540
Af: Reeds afgedragen tot en met het derde kwartaal	47.163	42.899
Nog af te dragen per 31 december	12.483	17.641

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Het kantoorpand, waarin De Lotto is gehuisvest, is gehuurd. Hiervoor is per 1 augustus 2003 een huurovereenkomst afgesloten met een looptijd van 10 jaar. De jaarkosten bedragen circa € 0,9 miljoen. In 2012 hebben er onderhandelingen plaatsgevonden voor een verlenging van het huurcontract. Per augustus 2013 is het contract verlengd met 5 jaar waarbij de jaarkosten circa € 0,6 miljoen bedragen. De Lotto heeft eenmalig de mogelijkheid om de huurovereenkomst per 1 februari 2016 te beëindigen, indien één van de van overheidswege verstrekte vergunningen aan de Stichting de Nationale Sporttotalisator wordt ingetrokken, beperkt of niet (opnieuw) wordt verleend of gecontinueerd.

In 2008 is met Intralot een overeenkomst afgesloten met een looptijd van zeven jaar voor het gebruik van een operationeel systeem. Dit systeem is in april 2010 in gebruik genomen. De jaarlijkse verschuldigde vergoeding is omzetafhankelijk en ligt binnen een breedte van € 4 à € 5 miljoen. Daarnaast worden de datacommunicatiekosten van het operationele systeem door Intralot doorbelast. De totale datacommunicatiekosten van het terminalnetwerk worden gedeeld met De Nederlandse Staatsloterij en bedragen jaarlijks per organisatie circa € 3,5 miljoen.

De Lotto heeft een bankgarantie van € 1,4 miljoen ten behoeve van Eurojackpot verstrekt aan de Westdeutsche Lotterie die de administratie van Eurojackpot voert.

De Lotto heeft een contract voor leaseauto's waarvan de jaarlijkse kosten circa € 0,5 miljoen bedragen. Per voertuig wordt een contract afgesloten van 4 jaar.

De overeenkomst met de KNVB loopt tot 2016. De kosten per jaar bedragen € 0,6 miljoen.

In 2010 is een overeenkomst afgesloten met Scientific Games voor de fabricage, opslag van krasloten en de verzending van pakketten krasloten naar winkeliers. De duur van deze overeenkomst is 4 jaar. De dienstverlening is eind maart 2011 gestart. De vergoeding is omzetafhankelijk en zal jaarlijks liggen tussen de € 1,8 en € 2,7 miljoen.

Vanaf 2012 is er een samenwerkingsovereenkomst met het NOC-NSF vastgesteld voor 4 jaar. Dit contract ziet er op toe de bijzondere relatie tussen NOC-NSF en de Lotto te versterken. Voorheen werden deze kosten met de afdracht verrekend; nu vallen deze kosten binnen de kosten post Goede Doelen en PR. De kosten bedragen de volgende vier jaren € 0,7 miljoen per jaar.

Er zijn drie Lotto ambassadeurs. De totale vergoeding van deze ambassadeurs bedraagt ongeveer € 0,2 miljoen per jaar.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING**8) Omzet**

In de onderstaande tabellen is de omzet uitgesplitst per distributiekanaal en per merk.

	2013	2012
Winkelverkoop	171.976	175.531
Abonneeverkoop	119.306	147.448
Internetverkoop	15.590	12.422
Totaal	306.872	335.401

	2013	2012
Lotto	156.983	193.821
Lucky Day	25.633	27.534
Krasloten	61.756	62.520
Eurojackpot	8.760	6.650
Toto	53.740	44.876
Totaal	306.872	335.401

9a) Prijzen

	2013	2012
Totaal ter beschikking gestelde prijzen	164.746	187.367

Het door De Lotto bepaalde normatieve prijzenpercentage wordt ten laste van het resultaat gebracht. Voor de afgesloten krasloterijen wordt de feitelijke prijsuitbetaling per spel ten laste van het resultaat gebracht.

Het gemiddelde prijzenpercentage is gedaald van 55,86% tot 53,69%.

De werkelijk uitbetaalde prijzen in het boekjaar voldoen aan de in de beschikking Sporttotalisator en beschikking Instantloterij genoemde bandbreedte van prijzenpercentages. Over in 2013 georganiseerde loterijen heeft De Lotto € 20,4 miljoen kansspelbelasting aangegeven (in 2012 betreft dit € 25,4 miljoen). De in 2013 betaalde kansspelbelasting betreft december 2012-november 2013.

9b) Directe verkoopkosten

Onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de verkoopkosten weer.

	2013	2012
Provisie winkeliers en Internet	14.704	14.671
Provisie telefonische abonneewerving	6.695	4.792
Provisie levering krasloten	1.192	1.210
Totaal	22.591	20.673

De ontwikkeling van de winkelierprovisie ligt in lijn met de omzetontwikkeling in dit distributiekanaal. De provisie bedraagt 8,55% van de omzet. De provisie levering krasloten is de provisie die wordt betaald aan de samenwerkingspartner Scientific Games voor wat betreft productie en uitlevering Krasloten.

De provisie voor telefonische werving is afhankelijk van het succes van de wervingsactiviteiten. In 2013 heeft er een grote verschuiving plaatsgevonden van Direct marketing naar telefonische abonneewerving.

10) Marketing- en verkoopkosten

	2013	2012
Marketingkosten	19.158	26.965
Verkoopkosten	4.470	2.562
Onderzoek	575	551
Totaal	24.203	30.078

Marketingkosten omvatten onder meer de uitgaven aan mediacampagnes, Tv/radio-programma's en direct mail activiteiten. De daling in de marketing kosten heeft te maken met de verschuiving van direct marketing naar telefonische abonneewerving, daarnaast was er in 2012 sprake van lancering van het merk Eurojackpot en zijn de marketing uitgave ook in lijn gebracht met de dalende omzet.

De verkoopkosten hebben betrekking op de gezamenlijk uitgevoerde acties, in samenwerking met de huidige distributiepartners in het retailkanaal. De betaalde vergoeding is veelal omzetafhankelijk. De stijging komt voort uit verscherpte aandacht voor het winkelkanaal en daarmee samenhangende uitgaven.

11) Kosten technische infrastructuur

	2013	2012
Centraal computersysteem	7.341	7.261
Datacommunicatie	3.854	3.988
Afschrijvingskosten	188	287
Totaal	11.383	11.536

De aan de leverancier te betalen vergoeding voor het operationele systeem is gebaseerd op een percentage van de omzet en is opgenomen in de post centraal computersysteem.

12) Personeelskosten

	2013	2012
Salarissen	8.261	8.612
Pensioenlasten	1.558	1.538
Sociale lasten	1.123	1.264
Interim/uitzendkrachten	974	614
Werving personeel	251	283
Ontslagregelingen	122	412
Overige personeelskosten	364	416
Totaal	12.653	13.139

De personeelsbezetting bedroeg ultimo 2013 127,8 fte (eind 2012 133,2 fte). De personeelsbezetting bedroeg in 2013 gemiddeld 131,6 fte (in 2012 gemiddeld 137 fte).

De pensioenlasten zijn gebaseerd op de jaarlijkse verplichting die voortvloeit uit de met de verzekeraar afgesloten uitvoeringsovereenkomst.

13) Verwervingskosten

	2013	2012
Inkoop Krasloten	1.088	781
Vracht en porti	823	918
Deelnameformulieren	557	479
Kansspelheffing	477	446
NMI Toezicht	237	243
Accountantskosten	328	339
Kosten incasso en prijsuitbetaling	729	777
Operationele kosten krasloten	1.350	1.325
Kosten trekking	167	169
Diversen	1.248	965
Totaal	7.004	6.442

De kosten van de samenwerking met Scientific Games worden verantwoord onder de post operationele kosten Krasloten en onder directe verkoopkosten. De kosten voor de Kansspelheffing is een met ingang van 1 april 2012 door de Kansspelautoriteit ingestelde heffing ter dekking van de kosten van de Kansspelautoriteit. De post "diversen" bevat de kosten voor het maken en versturen van deelnamebevestigingen en de kosten voor servicenummer KPN.

14) Overige bedrijfskosten

	2013	2012
Huisvestingkosten	1.425	1.656
Advieskosten	1.264	703
Kantoorkosten	92	122
Lease auto's	605	541
Reis en verblijfskosten	63	338
PR en goede doelen	1.474	1.784
Diverse bedrijfskosten	460	625
Totaal	5.383	5.769

In advieskosten zitten de kosten van extern advies en advocaatkosten. De stijging heeft te maken met investeringen in het ontwikkelen van strategische plannen. De daling van de reis- en verblijfskosten is onder andere een gevolg van het feit dat er geen Olympische Spelen hebben plaatsgevonden.

De beloning van de voorzitter van de raad van commissarissen bedraagt € 37.920,- plus een kostenvergoeding van € 3.160,- per jaar. De beloning van leden van de raad van commissarissen is € 31.601 per jaar plus een kostenvergoeding van € 3.160,- per jaar. De beloning van de raad van commissarissen bevat geen resultaatafhankelijke elementen. Deze kosten zijn verantwoord in de post 'diverse overige bedrijfskosten'. Het bestuur van de stichting bestaat uit één natuurlijke persoon. Op grond van de vrijstelling genoemd in art 383 van het Burgerlijk Wetboek blijft vermelding van de bestuurdersbeloning achterwege.

In de 'diverse overige bedrijfskosten' zijn onder meer opgenomen de kosten van het bedrijfsrestaurant en verzekeringen.

15) Financiële baten en lasten

	2013	2012
Financiële baten	1.129	1.643
Financiële lasten	-4	0
Totaal	1.125	1.643

De financiële baten hebben betrekking op de rentevergoeding op het liquiditeitssaldo. Deze vergoeding is afgenomen als gevolg van een daling van de liquide middelen en dit jaar en verslechterde rentecondities. Bij het uitzettingsbeleid van de overtollige liquide middelen wordt onder meer rekening gehouden met de mogelijke financiële verplichtingen naar beneficianten en prijswinnaars en wordt een zeer prudent beleid gevoerd voor het uitzetten van creditgelden.

Toelichting op het kasstroomoverzicht**Toelichting op kasstromen**

De Lotto maakt met ingang van 2012 gebruik van de directe methode.

Met winkeliers wordt wekelijks de rekening courant verhouding verevend. De post belasting is opgebouwd uit kansspelbelasting, BTW en Loonbelasting. De daling van de belastingen in 2013 is voornamelijk een gevolg van het feit dat de Jackpot in 2013 driemaal is gevallen tegenover zesmaal in 2012. De afdracht aan Beneficianten betreft de opbrengst van het vierde kwartaal 2012 tot en met het derde kwartaal 2013.

Toelichting accountantskosten

De accountants-honoraria over het boekjaar zijn hierna samengevat. De accountantskosten betreffen grotendeels de certificeringdiensten van de externe accountants van De Lotto.

Overzicht dienstverlening

(bedragen x €1.000)

	2013	2012
Jaarrekeningcontrole en IT certificering	180	160
Audit gerelateerde werkzaamheden	40	72
Overige ICT werkzaamheden	53	0
Belastingadvies	5	16
Overige diensten	50	91
Totaal	328	339

3.6. Overige gegevens**Statutaire winstbestemmingsregeling**

De winstbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 14 van de beschikking Sporttotalisator en artikel 15 van de beschikking Instantloterij. NOC*NSF is gerechtigd tot 72,46% van de opbrengst van de loterijen die onder de beschikking Sporttotalisator vallen en 72,46% van de opbrengst van de Instantloterij. De begunstigden op het gebied van Volksgezondheid, Cultuur en Maatschappelijk Welzijn zijn gerechtigd tot respectievelijk 27,54% en 27,54%.

Gebeurtenissen na balansdatum

In januari 2014 heeft De Lotto een schikking getroffen met Unibet. De schikking betreft een bate van € 1,3 miljoen voor De Lotto, zodra beiden partijen aan alle schikkingsvoorwaarden hebben voldaan en zal in 2014 verantwoord worden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan Stichting de Nationale Sporttotalisator

De in dit jaarverslag 2013 opgenomen ‘Financieel overzicht over het boekjaar 2013’ van Stichting de Nationale Sporttotalisator te Den Haag (hierna de “financiële informatie”) is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening over het boekjaar 2013 van Stichting de Nationale Sporttotalisator, welke is opgesteld op basis van Titel 9 Boek 2 BW. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 8 april 2014. Desbetreffende jaarrekening en deze financiële informatie bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 8 april 2014.

Het kennisnemen van de financiële informatie kan niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Stichting de Nationale Sporttotalisator.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opstellen van de

financiële informatie in overeenstemming met de gecontroleerde jaarrekening over het boekjaar 2013 van Stichting de Nationale Sporttotalisator en voor een zodanig interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële informatie mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de financiële informatie op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële informatie geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de financiële informa-

tie. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de financiële informatie een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel is de financiële informatie in alle van materieel belang zijnde aspecten op de juiste wijze ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van Stichting de Nationale Sporttotalisator over het boekjaar 2013.

Den Haag, 21 mei 2014

Ernst & Young Accountants LLP
w.g. drs. M. Koning RA

LOTTO IN BEELD

